

Obrazac obrazloženja financijskog plana 2022-2024.

UVOD

- općenito o Institutu za migracije i narodnosti
 - Nadležno ministarstvo: **Ministarstvo znanosti i obrazovanja**
 - Razdjel: **080**
 - Glava: **08 – javni instituti u RH**
 - Proračunski korisnik: **Institut za migracije i narodnosti**
 - Adresa: **Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb**
 - Razina: **11**
 - RKP br.: **3009**
 - Matični broj: **3287572**
 - OIB: **80265403319**
 - Šira djelatnosti: **7220**
-
- **SAŽETAK DJELOKRUGA RADA**

Institut za migracije i narodnosti jedina je znanstvenoistraživačka ustanova u Hrvatskoj, kao i u širem okruženju, koja sustavnim i kontinuiranim interdisciplinarnim praćenjem svih oblika migracija i mobilnosti stanovništva, proučavanjem nacionalnih/etničkih manjina i različitih aspekata etničke problematike, s osobitim zadaćama poticanja njihova komparativnog proučavanja, unapređuje znanstveno i javno razumijevanje njihove složenosti i stvarnosti. Sve navedene teme postale su iznimno važne za Republiku Hrvatsku u posljednjih dvadesetak godina s obzirom na povijesne okolnosti, a prije svega na probleme nastale raspadom bivše države, promjene granica i posljedice Domovinskog rata koji su rezultirali raznim vrstama seljenja. Neke od tema postale su još važnije pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji. Naime, integracija Hrvatske u Uniju otvara, uz dosadašnja migracijska kretanja, nove istraživačke teme u području migracija i etničnosti: drugačiji položaj hrvatskih državljana u europskom prostoru (nove ekonomske, obrazovne, obiteljske i druge migracije), problem starih i novih manjina, novi oblici prekograničnih suradnji, položaj Hrvatske kao emigracijske i imigracijske zemlje, izrada nove hrvatske migracijske politike, izrada integracijske politike, transnacionalne migracije, problem hrvatskog iseljništva, sve značajnija pitanja azila i nezakonitih migracija, kao i mnoga druga. Osim toga, istraživanja hrvatskog identiteta te

stanovništva hrvatskih otoka, priobalja i kontinentalnih regija kao i komparativna istraživanja problematike postmigracijskih fenomena poput integracije migranata također zauzimaju značajno mjesto u području djelatnosti Instituta. Bavljenje Instituta navedenom problematikom pozicionira ga među slične europske i svjetske znanstvenoistraživačke institucije te otvara za suradnju sa svim partnerima kojima je primarna djelatnost istraživanje fenomena migracija, etničnosti, identiteta i mobilnosti.

A622137 PROGRAMSKO FINANCIRANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA

Zakonske i druge pravne osnove

- Zakon o ustanovama (NN 76/93, 28/97, 47/99, 35/08, 127/2019)
- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluci USRH i 46/07, [45/09](#), [63/11](#), [94/13](#), [139/13](#), 101/14, 60/15, 131/2017-uredba)
- Zakon o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14, 115/15, 87/16, 3/2018, m 126/2019),
- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu («Narodne novine», broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20, 32/21)
- Zakon o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18)
- Zakon o radu (NN 93/2014, 127/2017, 98/19)
- Zakon o plaćama u javnim službama (NN 27/01, 39/09)
- Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (NN br. 128/17, 47/18, 2/19, 123/19, 66/20)
- Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje (NN 9/2019)
- Sporazum o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju (NN 112/2019)
- Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (NN 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 40/17, 74/17, 122/17, 9/2018, 57/2018, 59/2019, 79/2019, 119/2019, 50/2020, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21))
- Uredba o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (NN 50/92, 73/93),
- Odluka o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna (NN 8/06),
- Zakon o porezu na dohodak NN [115/16](#), [106/18](#), [121/19](#), [32/20](#), 138/20
- Pravilnik o porezu na dohodak "Narodne novine", broj 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 1/21
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN [73/13](#), [99/13](#), [148/13](#), [153/13](#), [143/14](#), [115/16](#), [106/18](#), [121/19](#), 138/20

- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost »Narodne novine«, broj 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 1/20, 1/21, 73/21)
- Zakon o platnom prometu (NN 66/2018),
- Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, [94/09](#), [18/11](#), [22/12](#), [144/12](#), [148/13](#), [41/14](#), 143/14, 115/16, 106/18)
- Pravilnika o doprinosima (NN 2/09, 9/09-ispravak, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14, 128/2017, 1/19)
- Pravilnik o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta (NN 38/97, 28/99),
- Statut Instituta za migracije i narodnosti (pročišćeni tekst), te ostali akti Instituta,
- Strategija razvoja Instituta za Migracije i narodnosti 2021-2026.
- Ugovor sa Ministarstvom znanosti i obrazovanja o programskom financiranju
- drugih ugovora o izvođenju poslova redovne djelatnosti Instituta.

	Izvršenje 2020.	Plan 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Indeks 21./20.
A622137 PROGRAMSKO FINANCIRANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA	701.820,00	814.407.	902.666	902.666	

Ova aktivnost sastoji se od sljedećih elemenata:

1. *Hladni pogon*
2. *Trošak nabave kapitalne opreme*
3. *Financiranje institucijskih ciljeva (Institucijski, sporazumni, razvojni/primjenjivi projekti, izdavanje časopisa Migracijske i etničke teme.)*

Provedba ove aktivnosti započela je 2013. godine te se od tada provodi svake godine temeljem ugovora o programskom financiranju znanstvene djelatnosti na javnim znanstvenim institutima (Ministarstvo znanosti i obrazovanja).

Sredstva programskog financiranja planiraju se u iznosu od xxx kn, prema zaključenom programskom ugovoru.

Nastavno su prikazani institucijski ciljevi i rezultati koji su predviđeni Programskim ugovorom u predstojećem planskom razdoblju programskog financiranja.

3. Financiranje institucijskih ciljeva: institucijski, sporazumni, razvojni/primjenjivi projekti, časopis MET

3.1.1. Financiranje institucijskih projekata

1. Povijesni okvir istraživanja hrvatskoga kulturnoga identiteta na panonskom prostoru- Migracijski i kulturno integracijski procesi hrvatskih manjinskih zajednica na prostorima Bačke, Baranje, Banata, Srijema i Bosanske Posavine

Projekt pod nazivom: "Povijesni okvir istraživanja hrvatskoga kulturnoga identiteta na panonskom prostoru- Migracijski i kulturno integracijski procesi hrvatskih manjinskih zajednica na prostorima Bačke, Baranje, Banata, Srijema i Bosanske Posavine" zamišljen je kao dio širega i dugotrajnog istraživanja hrvatskih subetničkih i etničkih hrvatskih populacija (bačkih i baranjskih Bunjevaca, Šokaca, katoličkih Bošnjaka, katoličkih Raca, rumunjskih Karaševskih i Rekaških Hrvata, Srijemskih Hrvata i Hrvata Bosanske Posavine) koje su od srednjovjekovnoga i novovjekovnoga razdoblja pa sve do suvremenosti migrirale na prostore savsko-dravsko-dunavskoga-potiskoga međuriječja. Tijekom tih povijesnih vremena te su populacije bile graditelji brojnih specifičnih oblika vlastitog kulturnog identiteta. Taj hrvatski kulturni identitet nastao je u dugom vremenskom trajanju preradbom socio-kulturnih atributa u procesima identitetskog oblikovanja kako brojnih (sub)etničkih skupina, tako i u potpunosti nestrukturirane hrvatske narodne zajednice tijekom srednjovjekovlja (9. do 14. st.). Proces se događaju i u novovjekovnom razdoblju od 15. do početka 18. stoljeća, poglavito pod utjecajem velikih osmanskih osvajanja, kada započinju u lančanim migracijama brojni migracijski valovi iseljavanja hrvatskih populacija s prostora Dalmacije i Bosne i Hercegovine prema panonskome prostoru. U tom pogledu istraživanje oblikovanja i razvoja kulturnoga i nacionalnoga identiteta Hrvata na panonskome prostoru posebnu pažnju usmjerava i ka modernizacijskim procesima 19. i 20. stoljeća. Tijekom navedenog vremena, tje nekada migrantske hrvatske populacije iz spomenutih (sub)etničkih skupina postaju autohtone zajednice hrvatskoga stanovništva, nastanjene u okolnim zemljama (Rumunjskoj, Mađarskoj, Srbiji/Vojvodini i Bosni i Hercegovini). One postupno u socio-povijesnim procesima transformacije, standardizacije i konstituiranja oblikuju vlastiti kulturni identitet unutar obrazaca hrvatske nacije i na tom širem panonskom prostoru. Hrvati u iseljeništvu su i nakon stvaranja novih nacionalnih država krajem 20. i početkom 21. stoljeća na prostoru Panonske nizine ostavili brojne materijalne, duhovne, i druge tragove svoga kulturnog i nacionalnog identiteta. Projekt je također zamišljen kao interdisciplinarni i prekogranični projekt, kojim se hrvatski kulturni identitet poglavito promatra s aspekta modernizacijskih povijesnih procesa, ali se cjelovito realizira i uz pomoć znanstvenih spoznaja drugih pomoćnih povijesnih znanosti, kao što su arhivistika i muzeologija, ali i spoznaja prije svega demografije, sociologije, kulture, kulturne antropologije, kulturologije, religiologije i sl. znanstvenih disciplina.

Trajanje projekta: 2021.-2025.

2. Potencijali profesionalne i znanstvene dijasporae za gospodarski razvoj Hrvatske: studija slučaja Hrvati u Australiji

U doba globalnog informacijskog društva mijenja se odnos hrvatske dijasporae prema matičnoj domovini, odnosno domovini predaka ukoliko govorimo o potomcima hrvatskih iseljenika. Iako je zabilježen značajan broj onih koji su se vratili u Hrvatsku mišljenja smo kako nije nužan fizički povratak iseljenika i njihovih potomaka kako bi aktivno bili uključeni u društveni, kulturni, znanstveni i gospodarski razvoj Hrvatske. Projekt će se fokusirati na cirkulrne migracije i povezivanje znanstvenika

i profesionalaca iz Hrvatske, BiH i Australije putem virtualnih timova. Stoga je cilj ovoga projekta definirati potencijale hrvatske dijasporu u Australiji kroz svojevrsno mapiranje te analizu identiteta u različitim društveno-povijesnim kontekstima društva iseljavanja i društva useljavanja kako bi imali suvremenu sliku njihove identifikacije i njihovog odnosa prema Republici Hrvatskoj. U projektu će se nadalje pokazati mogući potencijale profesionalne i znanstvene dijasporu, onih koji su se vratili, onih koji bi se vratili ili potomci koji bi se doselili u Hrvatsku, tako i onih koji bi osnivanjem gospodarskih subjekata, razvoja poduzetništva u Hrvatskoj, ili putem društvenih profesionalnih mreža ili drugim vrstama umrežavanja pomogli jačanju gospodarskog razvoja Hrvatske. U projektu će se uspostaviti konceptualni model kroz razvoj mreže virtualnih timova i njihove međusobne sinergije oko područja zajedničkog interesa te bi se putem različitih virtualnih metoda moglo očekivati intenzivnije povezivanje hrvatskog iseljništva s domovinom i doprinijeti razvoju novog oblika komunikacije i poslovanja bez nužnog fizičkog povratka.

Cilj projekta:

1. Razviti generičke instrumente za prikupljanje podataka kako bi se sakupile informacije o dijaspori, njezinoj spremnosti na suradnju s domovinom i sudjelovanje u virtualnom timskom radu.
2. Stvoriti bazu podataka s općim demografskim relevantnim informacijama, uključujući razinu obrazovanja i zanimanja Hrvata i njihovih potomaka radno sposobnog stanovništva koji žive u Australiji i koji su voljni surađivati s Hrvatskom.
3. Identificirati varijable koje su prediktori spremnosti Hrvatske dijasporu u Australiji da surađuju s Hrvatskom i deskripcija utemeljena na dokazima o odnosu između identificiranih/utvrđenih prediktora
4. Razviti i ispitati model virtualne suradnje između hrvatske dijasporu u Australiji i Hrvata u Hrvatskoj za stručne i znanstvene skupine pružajući/osiguravajući teorijski i praktični okvir za informiranje o primjerima najbolje prakse u povećanju „cirkulacije mozgova“/razmjeni intelektualnog kapitala između Hrvatske i dijasporu.

Trajanje projekta: 2020.-2024.

3. Kulturno-politička povijest Hrvata u Bosni i Hercegovini

Budući u Republici Hrvatskoj ne postoji institucionalno znanstveno istraživanje položaja Hrvata u BiH, potrebno je toj problematici posvetiti znanstveno-istraživačku pozornost, posebice nakon zbivanja devedesetih godina 20. stoljeća. Nepobitno je da su Hrvati koji žive u BiH, kao i oni koji žive u Republici Hrvatskoj ili u drugim zemljama, a podrijetlom su iz BiH, dio jedinstvene hrvatske nacije, ali da su, također, stjecajem povijesnih okolnosti suživota s drugim narodima unutar BiH razvili i svoje posebnosti. Stoga je temeljna zadaća istražiti stariju i suvremenu jezičnu, kulturnu i političku prošlost Hrvata u BiH radi cjelovitog razumijevanja dugotrajnih procesa kulturne standardizacije, kao i nacionalnoga konstituiranja hrvatske zajednice u BiH koji su doveli do njihove nacionalne emancipacije unutar navedene države. U istraživanju će se posebna pozornost usmjeriti na Katoličku crkvu i franjevence kao čuvare i njegovatelje zasebne bosansko-hercegovačke hrvatske kulturne stvarnosti i identiteta, koji su se često ispreplitali s drugim bosansko-hercegovačkim narodima i njihovim kulturama.

Istražiti će se i utjecaji obrazovnih sustava višenacionalnih državnih zajednica u kojima su bili Hrvati u BiH našli, kao i međusobne utjecaje triju većinskih konfesija na kulturni, društveni i politički razvitak Hrvata u BiH. Polazimo od činjenice da su povijesni procesi na prostoru BiH, naročito u 19. stoljeću, ključni za razumijevanje i današnje složene bosansko-hercegovačke situacije, te da su s time povezani i vanjski povijesno-politički čimbenici i interesi. Tijekom istraživanja odredit će se glavna povijesna razdoblja u razvitku hrvatske nacionalne ideje u BiH, te će se promatrati i komparativno s razvitkom ostalih nacija unutar BiH. Naizgled je paradoksalno paradoksalno što se nacionalna emancipacija Hrvata u BiH događala tijekom 20. stoljeća, iako se tada nastojalo u BiH spriječiti čak i spominjanje svake

nacionalne zasebnosti. Stoga treba multidisciplinarno istražiti okolnosti koje su dovele do toga. Također, treba multidisciplinarno obuhvatiti i istraživanje povijesnih, društvenih, kulturnih i inih čimbenika koji su utjecali na iseljavanja Hrvata iz BiH, te prepoznati i analizirati emigracijske procese, te na kraju spoznati izazove glede povratka i uopće opstanka Hrvata u BiH. Tijekom trajanja projekta istražiti će se i utjecaji tiskanih oblika (novine, časopisi i knjige) i novih medija (radio, televizija i internet) na javnu predodžbu o Hrvatima podrijetlom iz BiH.

Trajanje projekta: 2021.-2025.

4. Hrvatski tragovi u Patagoniji: Identitetska obilježja Hrvata i njegovih potomaka na jugu Argentine

Migracijski procesi koji su se odvijali s područja današnje Hrvatske prema zemljama Južne Amerike zanemareni su u migracijskim istraživanjima. Iako je posljednjih godina postignut napredak, još uvijek nema sustavnih i specifičnih istraživanja kojih doprinose znanstvenoj spoznaji o različitim dimenzijama tih procesa. Posebno je područje Južne Amerike bilo znatno zapostavljeno u dosadašnjim sociološkim i antropološkim istraživanjima hrvatskog iseljeništa. Iz tih razloga prioritet je razviti inovativna i interdisciplinarna područja istraživanja, kao i stvoriti institucionalni prostor za komunikaciju i razmjenu iskustava između hrvatskih i južnoameričkih istraživača. Kao prva faza u proučavanju migracijskih procesa između Hrvatske i Južne Amerike, fokus istraživanja biti će na iseljavanju Hrvata u argentinsku Patagoniju. Glavni cilj ovog projekta je razumjeti način na koji su migracijski procesi pridonijeli napretku mjesta na kojima su se migranti doselili te način na koji je taj razvoj, na kraju utjecao na identitetske transformacije hrvatskog iseljeništa i njihovo potomstvo.

Trajanje projekta: 2021.-2025.

5. Hrvatska – nova imigracijska zemlja?

Glavni su ciljevi ovoga projekta istražiti stanje na hrvatskom tržištu rada i potrebe za radnom snagom iz inozemstva, sociodemografske karakteristike stranih radnika, njihove radne i životne uvjete, integraciju te migracijske planove, kao i istražiti povijesni aspekt migracijskih procesa na hrvatskom prostoru prije prvoga službenog popisa sredinom 19. stoljeća te njihov utjecaj na demografsku, etničku, gospodarsku i kulturnu sliku Hrvatske danas. Istraživačke aktivnosti se izvode u okviru dvije dionice projekta koje prate definirane ciljeve, a odnose se na 1) eksplorativnu fazu istraživanja koja uključuje analizu strukture i trendove useljavanja u RH na temelju dostupnih statističkih podataka i ekspertnih intervjua (s naglaskom na analizu tržišta rada) i prikupljanje i pripremanje povijesne građe, 2) operacionalizaciju i provođenje kvantitativnog i kvalitativnog istraživanja te 3) analizu prikupljenih podataka i građe te diseminaciju. Ovaj projekt donosi jedno od prvih sustavnih istraživanja stanja, iskustava i perspektiva stranaca na hrvatskom tržištu rada. Rezultati provedenog istraživanja donijet će znanstveno utemeljene spoznaje o načinu života rastuće imigrantske skupine u Hrvatskoj, stranim radnicima. Rezultati istraživanja omogućit će i formuliranje preporuka za daljnji razvoj integracijskih politika koje su prema MIPEX istraživanju koje je IMIN proveo u RH 2015. tek djelomično zadovoljavajuće. Uz navedeno, istraživanje koje se iz povijesne perspektive bavi migracijskim procesima i njihovim učincima na demografsko, etničko, društveno-političko, ekonomsko, okolišno i kulturno stanje na hrvatskom prostoru u duljem trajanju pridonijet će boljem razumijevanju današnje demografske i etničke slike Hrvatske i omogućiti usporedbu uzroka i obrazaca povijesnih i suvremenih migracijskih procesa u istraživanom prostoru.

Trajanje projekta: 2020.-2024.

6. Ostarjeti u vlastitom domu – izazovi i perspektive

Demografsko starenje jedan je od najvećih izazova Hrvatske i njenih javnih politika koje na to moraju adekvatno odgovoriti. U Hrvatskoj je 2019. godine svaki peti stanovnik bio u dobi 65 i više godina. Unatoč velikom broju istraživanja povezanih s izazovom starenja zadnjih godina, neka temeljna pitanja ostaju i dalje bez odgovora. Jedno od pitanja koje zahtjeva dodatna istraživanja i bolje podatke, a naročito u Hrvatskoj, tiče se uloge i značenje obiteljskih veza i solidarnosti u procesu starenja te različitih aspekata starenja i kvalitete života onih koji ostaju živjeti u vlastitom domu. Znanstveni ciljevi projekta su: istražiti ulogu i značenje obiteljskih veza i solidarnosti u procesu starenja, istražiti prednosti i nedostatke starenja u vlastitom domu, istražiti uključenost/isključenost starih stanovnika u zajednici u kojoj žive i istražiti zdravlje i funkcionalni status kao pretpostavke aktivnog starenja. U okviru projekta provesti će se dva kvalitativna istraživanja pri čemu će se koristiti biografska metoda odnosno polustrukturirani biografski intervju. Provedba predloženog projekta omogućuje prikupljanje novih spoznaja u području istraživanja starenja u raznim okolišnim uvjetima u Hrvatskoj iz perspektive životnog ciklusa. Analiza prikupljenih rezultata poslužit će kao temelj za afirmaciju aktivnog starenja i veće participacije starijih u društvu. Svrha projekta je da se rezultatima pridonesu razvoju adekvatnih javnih politika i preporuka u svrhu povećanja kvalitete života starijih stanovnika i bolje organizacije izvaninstitucionalne formalne skrbi.

Trajanje projekta: 2021.-2025.

7. Migracije u Hrvatskoj – politike, trendovi i povijesna iskustva

Iako je migracija bila i ostala jedan od ključnih čimbenika demografskih promjena u Hrvatskoj, dostupno je vrlo malo publikacija u kojima se migracije u Hrvatskoj proučavaju interdisciplinarno. Glavni cilj projekta je da se istraže različiti aspekti migracija u Hrvatskoj koristeći interdisciplinarni pristup. U interdisciplinarnom istraživanju različitih aspekata migracija u Hrvatskoj kombinirat će se pristupi demografije, sociologije, povijesti i socijalne geografije. U svrhu ostvarivanja zadanih ciljeva analizirat će se statistički podaci iz hrvatskih i europskih izvora, relevantne javne politike koje utječu na migracijske i post-migracijske procese te će se provesti povijesno istraživanje migracijskih obrazaca na primjeru Slavonije i Dalmacije. Publikacija radnog naslova Migracije u Hrvatskoj – politike, trendovi i povijesna iskustva pružit će uvid u neke aspekte suvremenih migracija u Hrvatskoj te dati prikaz migracijskih obrazaca tijekom ranog novog vijeka i u 18. st. na prostorima današnje Hrvatske. Knjiga se sastoji od sedam poglavlja od kojih se u pet poglavlja analiziraju različiti aspekti migracija u Hrvatskoj u novije vrijeme, dok se u dva poglavlja istražuju migracijski obrasci iz povijesne perspektive.

Trajanje projekta: 2021.- 2025.

3.1.2. Djelomično financiranje sporazumnih projekta

1. Globalizacija migracija, antiimigrantske stranke i ksenofobija u Europskoj uniji: Refleksije na europska društva i države u 21. stoljeću

Svijet u kojem živimo izraz je druge moderne te su njegove glavne značajke fenomeni globalizacije i migracija. Oba fenomena zahtijevaju kompleksan pristup, budući da oblikuju naš svakodnevni život te utječu na transformaciju društava, identiteta i kulture. Upravo iz tih razloga, ali i zbog recentnih događanja i izazova pred kojima se našla Europska unija, ovaj projekt predlaže stjecanje uvida u promjene koje nose globalizacija i migracije, poglavito u zapadnim društvima s negativnim demografskim trendovima. Zbog kompleksnosti problematike, projekt Globalizacija migracija, antiimigrantske stranke i ksenofobija: Refleksije na europska društva i države u 21.stoljeću temelji se na četiri tematske cjeline. Prva tematska cjelina (Globalizacija migracija i globalne migracije) pruža uvid u fenomen globalizacije i reakcijske paralelne procese u formi renacionalizacije, antiimigrantskog političkog diskursa, stvaranja antiimigrantskih stranaka te jačanja ksenofobije u Europi. Ovaj proces smo nazvali istodobna različitost te u ovom projektnom prijedlogu predstavlja novi metodološki i analitički okvir, u odnosu na metodološki nacionalizam i metodološki kozmopolitizam. Sastavnicu metodološkog okvira predstavlja konstrukcija temeljnih pojmova, definicija i metoda istraživanja. Druga tematska cjelina (Migracije, azil i pitanje sigurnosti na području Europske unije i Jugoistočne Europe (balkanska i mediteranska ruta) u kontekstu društva rizika) se fokusira na izazove i odnose proizašle iz izbjegličke krize, s naglaskom na pitanje sigurnosti i formulaciju suvremenih migracijskih politika. Migracije u globalno doba predstavljaju veliki izazov za Europsku uniju, bez obzira bile one ekonomske ili prisilne kao rezultat ratova i razaranja država. Treća tematska cjelina (Fenomen antiimigrantskih stranaka i ksenofobije u Europskoj uniji u 21. stoljeću) fokusirana je na istraživanje antiglobalizacijskih procesa u vidu reaktivnih odgovora na globalizaciju. Globalizacija i migracije imaju multidimenzionalni karakter, budući da njihova istodobna različitost proizvodi konfliktne linije oko migracija: antiimigrantske, populističke i desno radikalne stranke. Konačno, četvrta tematska cjelina (Utjecaj globalizacije migracija na hrvatsko društvo i državu 21. stoljeća) se bavi utjecajem globalizacije migracija na hrvatsko društvo 21.stoljeća, budući da je ulaskom u Europsku uniju Republika Hrvatska postala dijelom prostora globalnih migracija.

Znanstveno reflektiranje smatramo potrebnim radi izrade regulacijskih politika, scenarija i strategija migracija. Nadalje, Hrvatska se susreće i s problemom smanjivanja ukupnog broja stanovništva (demografski deficit), zbog diskrepancije broja rođenih, umrlih i iseljenih. U tom se kontekstu pojavljuje potreba promišljanja demografske dimenzije globalizacije i njezine refleksije na hrvatsko društvo, što je i fokus ovog projektnog prijedloga.

3.1.3. Djelomično financiranje razvojnih i primjenjivih projekata

1. Demos Migrant Portal

Portal će se svake godine do 2024. ažurirati podacima svjetske znanstvene produkcije iz područja demografije i migracija. Portal je prvi u svijetu u kategoriji ove vrste portala. Portal ima status znanstvenoga alata u istraživanju demografije i migracija.

2. Hrvatska digitalna mreža

Hrvatska digitalna mreža je mreža mobilnih aplikacija i digitalnih kartica i služi kao platforma za umrežavanje i povezivanje s hrvatskim iseljenicima.

3. COST Akcija/ Žene u pokretu Women on the Move CA19112

Projekt Žena u pokretu je transdisciplinarna mreža europskih istraživača koji se usredotočuju na povijesnu i suvremenu mobilnost ženske radne snage koja se proteže kroz šest stoljeća do danas. Cilj je pokazati prisutnost i gospodarski doprinos migrantica u europskoj povijesti otkrivanjem žena kao aktivnih migrantica i graditeljica Europe - s ekonomskim sredstvima, stvarima, imovinom i društvenim mrežama - sposobnim prevladati rodne prepreke. To će biti u suprotnosti s makro narativima koji žene predstavljaju kao ranjive skupine i ekonomski opterećene. Fokusiranje na mobilnost radne snage žena potaknut će trenutne rasprave o migracijama otkrivanjem vještina i djelovanja žena, kao i njihovih ograničenja i ograničenja kao ekonomskih aktera. Projekt predlaže višedimenzionalno i višefaktorsko tumačenje dinamike migracija te se u dugoročnoj perspektivi bavi migracijama, iseljavanjima i unutarnjim migracijama kako bi istaknula dosljednosti i iznimke u europskim povijesnim migracijskim obrascima. Time će se otkriti lokalne posebnosti osporiti globalni narativi o migraciji žena. Žene u pokretu stvorit će bazu podataka o migracijama žena te će uspostaviti dijalog s donositeljima politika. Akcija će organizirati izložbe kako bi doprla do javnosti o prisutnosti žena u povijesti migracija u Europi i njihovom doprinosu europskom gospodarstvu. U skladu sa Strategijom ravnopravnosti spolova Europske unije za razdoblje 2018.-2023., Akcija će stoga osporiti rodno slijepu percepciju europskih migracija i dekonstruirati seksističke stereotipe. Žene u pokretu dovest će do informiranih dijaloga o europskim migracijama, sa znanjem o povijesnim i suvremenim ekonomskim potencijalima žena, radnoj snazi, kulturnim i društvenim pripadnostima i umrežavanju.

4. COST Akcija /ETHMIGSURVEYDATA CA16111 – International Ethnic and Immigrant Minorities' Survey Data Network

Glavni je cilj ovog projekta i mreže okupiti istraživače, kreatore javnih politika i relevantne dionike koji metodom ankete prikupljaju podatke kako bi združenim naporima poboljšali pristup, uporabu, diseminaciju i standarde različitih podataka o ekonomskoj, društvenoj i političkoj integraciji etničkih manjina i migranata (EMM). Ova je COST akcija relevantna i pravovremena jer pruža mehanizme za poboljšavanje istraživačkih kapaciteta u području ekonomske, društvene i političke integracije pripadnika etničkih manjina i migranata u Europi. Također omogućuje cjelokupan i na dokazima utemeljen prijenos znanja o ključnim posljedicama i društvenim procesima povezanim s integracijom EMM-ova u europskim društvima i drugdje kreatorima politika i organizacijama civilnog društva. Mreža ove COST akcije usredotočena je na povećavanje istraživačkih kapaciteta i na prijenos znanja različitim dionicima i javnosti.

Ciljevi projekta postižu se prikupljanjem, dokumentiranjem, arhiviranjem i objedinjavanjem velike količine podataka iz različitih usporedivih studija provedenih širom Europe, pružajući tako sredstva za poboljšanje empirijske osnove visokokvalitetnih istraživanja. Podaci su biti dostupni na web platformi <https://ethmigsurveydatahub.eu/ethmig-survey-data-hub/>.

1. Tablica 1.

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost za 2022.	Ciljana vrijednost za 2023.	Ciljana vrijednost za 2024.
----------------------	------------	----------	--------------------	----------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Broj prijava međunarodnih kompetitivnih projekata	Jedan od strateških ciljeva IMIN-a je kontinuirano prijavljivanje na međunarodne natječe za projekte	Broj prijava	4	Natječajna dokumentacija	6	6	6
Broj prijava nacionalnih kompetitivnih projekata	Jedan od strateških ciljeva IMIN-a je kontinuirano prijavljivanje na natječe za projekte u Hrvatskoj	Broj prijava	2	Natječajna dokumentacija	4	4	4
Broj prijava tržišnih nacionalnih i međunarodnih projekata		Broj prijava	1	Prijavna dokumentacija	2	2	2
Broj prijava institucijskih projekata		Broj prijava	2	Dokumentacija prijava	1	1	1
Broj prijava sporazumnih projekata		Broj prijava	2	Sporazum	2	2	2
Provedba nacionalnih projekata		Broj projekata	1	Izvještaji provedbi projekata	0 2	2	2
Provedba COST akcija/ projekata		Broj projekata	2	Izvještaji provedbi projekta	0 2	2	2
Provedba tržišnih projekata		Broj projekata	1	Knjiga/publikacija	1	1	1
Provedba institucijskih projekata		Broj projekata	8	Izvještaji provedbi projekta	0 8	7	7

Sudjelovanje u provedbi kompetitivnih projekata drugih istraživačkih institucija	Jačanje usuradnje sa srodnim istraživačkim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu	Broj projekata	4	Izveštaji o radu	4	4	4
Broj empirijskih istraživanja	U svrhu poboljšanja znanstvenih rezultata ciljno je provoditi što veći broj empirijskih istraživanja	Broj provedenih istraživanja	5	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	7	8	8
Broj kupljenih softvera	Obnova računalne infrastrukture IMIN-a	Broj licenci	3	Financijski izvještaj IMIN-a	3	4	4
Broj objavljenih radova u časopisima koji se indeksiraju u WoS i Scopus	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj radova	8	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a, CROSBİ	10	10	10
Broj objavljenih radova u časopisima i zbornicima radova poglavlja u knjigama	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj radova	12	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a, CROSBİ	12	14	14
Broj objavljenih knjiga zbornika radova	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj knjiga i zbornika	9	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a, CROSBİ	5	5	5
Broj sudjelovanja na međunarodnim znanstvenim konferencijama	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj konferencija	18	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	19	20	20

Broj sudjelovanja na nacionalnim znanstvenim konferencijama	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj konferencija	5	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	7	7	8
Broj organiziranih međunarodnih konferencija	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj održanih konferencija	7	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	5	5	5
Broj organiziranih nacionalnih konferencija	Diseminacija rezultata istraživanja	Broj održanih konferencija	1	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	2	2	2
Broj organiziranih okruglih stolova, tribina i sl.	Popularizacija znanosti	Broj održanih okruglih stolova, tribina i sl.	1	Godišnji izvještaj o radu IMIN-a	3	3	3
Suradnja s institucijama visokog obrazovanja	Sudjelovanje u nastaviznanstvenika IMIN-a	Broj znanstvenika koji sudjeluju u nastavi	12	Sporazumi o suradnji	13	13	13

3.1.4. Časopis Migracijske i etničke teme / Migration and Ethnic Themes

Znanstveni časopis Migracijske i etničke teme / Migration and Ethnic Themes (MET) izlazi kontinuirano od 1985. te prvenstveno objavljuje znanstvene radove o problematici vezanoj uz migracije i demografske promjene te radove o različitim aspektima etničnosti i identiteta u međunarodnom, nacionalnom i transnacionalnom kontekstu. Prilozi donose teorijska dostignuća te empirijske analize i studije u širokom rasponu disciplinarnih pristupa. Međunarodni karakter časopisa definiran je tematikom članaka i međunarodnim sastavom autora, recenzenata, uredništva i izdavačkoga savjeta.

Znanstveni časopis MET izlazio je tromjesečno od 1985.–2009. (do 2000. pod nazivom Migracijske teme: časopis za istraživanje migracija i narodnosti). Od 2010. do 2020. izlazio je u tri broja godišnje, a od 2021. izlazi u dva broja godišnje. U svrhu unapređenja postupka prijave i recenzije radova od 2015. implementiran je sustav za upravljanje znanstvenih časopisa Open Journal System (OJS). Kako bi se taj postupak dodatno unaprijedio, u 2022. je planiran prelazak na noviju verziju softwera koju osigurava portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa Hrčak. U svrhu poboljšanja međunarodne vidljivosti, časopis od 2021. uz hrvatski koristi i engleski naziv te sve metapodatke objavljuje dvojezično, pri čemu se radovima koji su objavljeni na hrvatskom (ili nekom drugom) jeziku pridružuju prošireni sažetci na engleskom. Časopis je također u 2021. počeo izlaziti u online-first formatu kako bi radove odmah po dovršetku procesa uređivanja učinio dostupnima. Ujedno, veću vidljivost i dostupnost radova objavljenih u časopisu planirano je ostvariti putem pripreme radova u XML formatu koji pruža veću pretraživost metapodataka objavljenih radova te razmjenu podataka. Većim naglaskom na

dvojezičnosti želi se približiti časopis stranim autorima te osigurati redovitost i mogućnost prijave u nove citatne baze.

Tablica 2.

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost za 2022.	Ciljana vrijednost za 2023.	Ciljana vrijednost za 2024.
Broj objavljenih svezaka časopisa MET	Objava znanstvenih radova u časopisu	Svezak/broj	2	https://hrcak.srce.hr/met ; https://ojs.imin.hr/index.php/met/index	2	2	2
Broj radova objavljenih u XML formatu	Priprema radova u XML formatu radi bolje dostupnosti i pretraživosti	Objavljeni rad	7	https://hrcak.srce.hr/met	10	10	10
Broj baza u kojima se citira MET	Uvrštenost časopisa u citatne baze	Citatna baza	12	Časopis Migracijske i etničke teme /Migration and Ethnic themes	13	13	14

Kompetitivni projekti

1. Strategija kulturnog i kreativnog razvoja Županije Posavske na temelju identitetskih odrednica hrvatskoga naroda

Financiranje: Središnji državni ured za Hrvate izvan RH

Županija Posavska druga je od 10 županija/kantona Federacije Bosne i Hercegovine. Sastavljena je od općina Orašje, Odžak i Domaljevac- Šamac. Zbog područja na kojemu se nalazi, uz granicu s Republikom Hrvatskom, i zanimljivom povijesnom pričom, ostala je obilježena posebnom kulturnom, tradicijskom i umjetničkom baštinom koje čine važan dio identiteta hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Primjerice, KUD-ovi su čuvari tradicije posavskoga kraja. Nekoliko je manifestacija u Posavini koje njeguju izvornu folklornu baštinu. Uz ostale posebno su se svojom originalnošću i posjećenošću istaknule: „Posavsko kolo“ (Odžak), „Dani Tolise“ (Orašje) i „Domaljevačka tkanica“ (općina Domaljevac – Šamac). Uz ove, i niz drugih manifestacija kulture ističu se i „Dani hrvatskog filma“ u Orašju. Na području Općine Odžak pronađeni su ostaci kostolačke kulture. Upravo ovako bogata kulturna baština otvorila je prostor kreativnom djelovanju (organiziraju se promocije knjiga, konferencije i okrugli stolovi vezano uz temu kulturne baštine i ostanka Hrvata u Posavini).

Unatoč tomu, bez jasne strategije kulturnog i kreativnog razvoja potencijalni pozitivni učinci, koji se ogledaju u razvoju ugodnijeg životnog okruženja, revitalizaciji gospodarstva i smanjenju nezaposlenosti, izostaju.

Cilj projekta je osnaživanje i rast kulturnog djelovanja unutar Županije Posavske kako bi se poboljšala kvaliteta života građana, doprinijelo regionalnom razvoju te osigurala međunarodna prepoznatljivost. Izrada strategije kulturnog i kreativnog razvoja dovela bi do pozitivnih učinaka koji se ogledaju u razvoju ugodnijeg životnog okruženja, revitalizaciji gospodarstva i smanjenju nezaposlenosti. Vrednovanje projekta pratit će se putem izvještaja i implementacije strategije u praksi. Strategija je namijenjena Županiji Posavskoj, Vladi RH kao i ostalim relevantnim udrugama državnog i nevladinog sektora.

Županija Posavska druga je od 10 županija/kantona Federacije Bosne i Hercegovine. Sastavljena je od općina Orašje, Odžak i Domaljevac- Šamac. Zbog područja na kojemu se nalazi, uz granicu s Republikom

Hrvatskom, i zanimljivom povijesnom pričom, ostala je obilježena posebnom kulturnom, tradicijskom i umjetničkom baštinom koje čine važan dio identiteta hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Primjerice, KUD-ovi su čuvari tradicije posavskoga kraja. Nekoliko je manifestacija u Posavini koje njeguju izvornu folklornu baštinu. Uz ostale posebno su se svojom originalnošću i posjećenošću istaknule: „Posavsko kolo“ (Odžak), „Dani Tolise“ (Orašje) i „Domaljevačka tkanica“ (općina Domaljevac – Šamac). Uz ove, i niz drugih manifestacija kulture ističu se i „Dani hrvatskog filma“ u Orašju. Na području Općine Odžak pronađeni su ostaci kostolačke kulture. Upravo ovako bogata kulturna baština otvorila je prostor kreativnom djelovanju (organiziraju se promocije knjiga, konferencije i okrugli stolovi vezano uz temu kulturne baštine i ostanka Hrvata u Posavini).

Unatoč tomu, bez jasne strategije kulturnog i kreativnog razvoja potencijalni pozitivni učinci, koji se ogledaju u razvoju ugodnijeg životnog okruženja, revitalizaciji gospodarstva i smanjenju nezaposlenosti, izostaju.

Cilj projekta je osnaživanje i rast kulturnog djelovanja unutar Županije Posavske kako bi se poboljšala kvaliteta života građana, doprinijelo regionalnom razvoju te osigurala međunarodna prepoznatljivost. Izrada strategije kulturnog i kreativnog razvoja dovela bi do pozitivnih učinaka koji se ogledaju u razvoju ugodnijeg životnog okruženja, revitalizaciji gospodarstva i smanjenju nezaposlenosti. Vrednovanje projekta pratit će se putem izvještaja i implementacije strategije u praksi. Strategija je namijenjena Županiji Posavskoj, Vladi RH kao i ostalim relevantnim udrugama državnog i nevladinog sektora.

Trajanje projekta: 2021.-2025.

PROVEDBA DRUGIH ZNANSTVENO-STRUČNIH PROJEKATA

Tržišni projekti

Turci u Hrvatskoj

Financije: YTB organizacija

Projektna tema su turske obitelji koje danas žive u Hrvatskoj. Prema zadnjem popisu stanovništva u Hrvatskoj je 367 stanovnika koji se izjašnjavaju kao Turci. Suradnjom sa svim organizacijama turske manjine u Hrvatskoj prikupljeni su izvorni podaci o toj populaciji, obrađena je i prikupljena arhivska građa i konzultirana dostupna literatura. Rezultat projekta biti će publikacija/znanstveno-stručna knjiga.

(Traje do 2022.)

ESF projekti

- 1. Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada/ Mreža 2050 – Demografija, od izazova do odgovora**

Prema prognozama Ujedinjenih naroda o kretanju stanovništva u svijetu za 2017. godinu pad broja stanovnika do 2050. godine prijetnja je za 51 zemlju svijeta, no samo njih 10 suočava se s projekcijom

pada broja stanovnika za više od 15 posto. U tu skupinu spada i Hrvatska (uz još osam europskih zemalja od kojih su pet članice Europske unije). Hrvatsku danas obilježava izumiranje, prirodni pad i depopulacija ukupnog stanovništva, intenzivno se iseljava mlado i obrazovano stanovništvo, a već dugi niz desetljeća ukupno stanovništvo prati proces starenja. Svjetski savez mladih Hrvatske (dalje u tekstu SSMH) u svojem je dosadašnjem radu, a kroz javnu raspravu i dijalog s donositeljima odluka sustavno djelovao na području demografije i ostanka mladih u Hrvatskoj. Prepoznao je potrebu zajedničkog nastupa s drugim organizacijama civilnog društva (dalje u tekstu OCD) te nužnost suradnje s ostalim dionicima u zajednici kako bi se ozbiljno i obuhvatno pristupilo toj temi.

Projektom Mreža 2050 – Demografija, od izazova do odgovora oformiti će se tematska mreža temeljena na međusektorskoj suradnji koja je do sada, u području problematike koju za društveni i ekonomski razvoj nameću negativna demografska kretanja, izostala u Hrvatskoj. Mreža 2050 okupiti će partnere iz civilnog sektora, znanstvene zajednice, predstavnike lokalne samouprave i socijalnih partnera, koji će aktivnostima su-upravljati na participativan, odgovoran i demokratski način.

Smjernice za razvoj javnih politika bit će temeljene na stvarnim potrebama u društvu, argumentima i dokazima. Ispitivanja potreba društva i znanstveno istraživački rad bit će usmjereni u područjima koja: recentno obilježavaju Hrvatsku, nameću nove izazove pred Europu, predstavljaju specifikum Hrvatske države koji je neizbježno uvažiti u kreiranju demografskih mjera. Naime, u posljednje tri godine, procjena je da je Hrvatsku napustilo 80.000 građana, od čega je 60 posto u dobi od 19–39 godina. Tijekom 2014. i 2015. godine u Europu se uselilo 2,5 milijuna ljudi. Projekcije UN-a o kretanju stanovništva prognoziraju pad stanovništva u Europi za 100 milijuna a porast u Africi i Aziji za 3 milijarde do konca stoljeća. Procjenjuje se da u svijetu živi još 3,3 milijuna Hrvata, 400.000 u Bosni i Hercegovini i još 200.000 kao manjinsko stanovništvo u susjednim zemljama. Prvo područje ispitivanja javnog mijenja te znanstveno istraživačkog rada obuhvatit će iseljavanje mladih iz Hrvatske, s planom ispitivanja namjera odlaska ili ostanka mladih a s ciljem upravljanja migracijama na znanstveno utemeljenim podatcima. Drugo područje ispitat će izazove koje suvremene migracije stavljaju pred sustav nacionalne sigurnosti s ciljem definiranja zakonitosti, uzročno – posljedične uvjetovanosti te projiciranja i modeliranja budućih zbivanja u društvu i prostoru vezano za preseljavanje stanovništva. Treće područje fokusira demografski potencijal hrvatskog iseljništva koji je u uvjetima siline recentnog iseljavanja iz Hrvatske neizostavan u kreiranju demografskih revitalizacijskih mjera. Istraživanje će dati pregled demografskih obilježja suvremenih migracijskih kretanja hrvatskog stanovništva, te ispitati razloge i motive njihovog odlaska, kao i mogućnosti i uvjete njihovog povratka. Kroz suradnju i zajednički rad s znanstvenim organizacijama i predstavnicima lokalne samouprave i socijalnih partnera od ispitivanja potreba društva, preko znanstveno istraživačkoga rada, kreiranja smjernica i analize njihova utjecaja te strukturirani dijalog sa nositeljima javnih politika organizacije civilnog društva osnažit će svoje vještine i kapacitete za suradnju i umrežavanje s drugim dionicima. Istom će doprinijeti i edukacije usmjerene na umrežavanje i komuniciranje s ciljanom javnošću te zagovaranje i korištenje podataka javnog sektora. Rezultat razmatranja, ispitivanja, istraživanja i projiciranja biti će smjernice kojima bi se na temelju dokaza mogle odrediti javne politike, javna scena, kao i odluke, mišljenja i izvršna postupanja. Navedeno doprinosi specifičnom cilju 1, investicijskog prioriteta 11ii OP ULJP u području rezultata koji podržavaju izgradnju partnerstava OCD-a te priznavanja OCD-a i drugih dionika kao vrijednih partnera u oblikovanju i provedbi politike na svim razinama, kao i mjeru Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012-2016. Projektne aktivnosti i rezultati doprinose i strateškom cilju „Demografska obnova i revitalizacija hrvatskoga društva“ Strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske. Projekt podržava i Nacionalnu populacijsku politiku u području senzibilizacija i informiranje u ciljevima: stvaranje pretpostavke za bolju i sveobuhvatnu spoznaju o demografskom razvoju hrvatskog stanovništva i poticanje znanstveno-istraživačkog rada na području demografije.

Ciljana skupina projekta su: 12 organizacija civilnog društva, 2 znanstvene organizacije, 3 jedinice lokalne samouprave i 3 predstavnika sindikata i poslodavaca.

- IMIN provodi I dionicu istraživanja – „Iseljavanje mladih iz Hrvatske“, s planom ispitivanja namjera odlaska ili ostanka mladih a s ciljem upravljanja migracijama na znanstveno utemeljenim podacima.
- IMIN provodi II dionicu istraživanja – „Demografski potencijal hrvatskog iseljništva“.

2. Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada „Zajedno srce, jedna duša, jedna HRVATSKA“

Projekt „Zajedno srce, jedna duša, jedna HRVATSKA“ uspostavlja i razvija tematsku mrežu koja se sastoji od dionika okupljenih oko tematskog područja Iseljništvo kao pokretač razvoja u RH. Opći cilj projekta je osnažiti kapacitete organizacija civilnog društva za ravnopravan dijalog s javnom upravom, gospodarskim sektorom i znanstveno-obrazovnim institucijama i međusektorsku suradnju u oblikovanju i provođenju reformi u području javnih politika koje poticajno djeluju na doprinos hrvatskog iseljništva društveno-ekonomskom razvoju u RH.

Kao što naglašava Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva (2012-2016) organizacije civilnog društva imaju velike mogućnosti za kreiranje efikasnih društvenih intervencija za poboljšanje društveno-ekonomskog stanja s obzirom da kreiraju i zagovaraju programe koji su upravo iskaz okupljene volje građana. S druge strane, kreatori i provoditelji javnih politika su često u vremenskoj i prostornoj distanci u odnosu na građane, kao i akademska zajednica čiji je istraživačko-znanstveni rad rijetko pronalazi primjenu u stvarnosti. Stoga, se kroz ovaj projekt potiče razvoj dijaloga i sinergijsko djelovanje različitih dionika i sektora društva.

Projekt okuplja prijavitelja i 10 partnerskih organizacija, među kojima je 7 organizacija civilnog društva koje usko surađuju s iseljništvom ili djeluju na uskim područjima iz kojih je iselilo više tisuća Hrvata, 1 visokoobrazovnu ustanovu i 2 znanstveno-istraživačka instituta, te 13 istaknutih organizacija hrvatskih iseljenika iz Australije, SAD-a, Kanade, Čilea, Švedske, Njemačke, Švicarske i Austrije koje su već u fazi prijave projekta pristupile tematskoj mreži i dostavile dokumentaciju za partnerstvo, koje u ovoj fazi ipak nije ostvareno zbog tehničke nemogućnosti kompletiranja dokumentacije koja je propisana za partnere u sklopu ovog javnog poziva, što neće spriječiti sudjelovanje tih organizacija u tematskoj mreži koja pokriva tematsko područje iseljništva. Očekuje se sudjelovanje više od 50 OCD iz cijelog svijeta, te će s obzirom na geografsku raspršenost, zbog efikasnije koordinacije, OCD biti grupirane po geografskoj osnovi. Prema podacima Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH, procjenjuje se da danas više od 3 milijuna Hrvata živi u iseljništvu širom svijeta, te se taj broj ubrzanim korakom približava broju Hrvata koji su stanovnici RH. Nezadovoljavajuća razina razvijenosti RH, u odnosu na ostale zemlje članice, popraćena je nepovoljnim demografskim trendovima zbog mortaliteta koji sve više nadmašuje natalitet, kao i zbog emigracije radno sposobnih pojedinaca i njihovih obitelji iz Hrvatske. Iz toga proizlazi potreba za kvalitetnim ispitivanjem i znanstvenim istraživanjem povijesnih i sadašnjih uzroka iseljavanja, kao i potencijala hrvatskog iseljništva za pokretanje ekonomske i demografske obnove RH kroz promicanje Hrvatske u svijetu, sudjelovanje u društveno-političkom životu u RH uz prenošenje dobrih praksi iz razvijenih iseljničkih područja, poduzetničke aktivnosti, investicije u tradicionalne djelatnosti i inovacije, te povratak i useljavanje. Reforme i razvoj javne politike prema Hrvatima u iseljništvu ključni su u preokretanju loših trendova, ispunjavanju ciljeva Strategije Europa 2020 i pokretanju prosperiteta u RH. Projekt doprinosi ostvarenju idućih ciljeva Strategije o odnosima RH s Hrvatima izvan RH: uspostava novog zakonodavnog i institucionalnog okvira, zaštita prava i interesa Hrvata izvan RH i ojačavanje njihovih zajednica, razvoj suradnje s Hrvatima izvan RH, poticanje povratka hrvatskih iseljenika i useljavanje njihovih potomaka.

U sklopu projekta provode se aktivnosti jačanja međusobnog partnerstva i koordiniranog djelovanja OCD u zemlji i inozemstvu i jačanja kapaciteta OCD za dijalog međusektorsku suradnju. Uz to, provode se ispitivanja javnog mnijenja i tri znanstvena istraživanja sa temama:

Socijalni i lobistički potencijal hrvatskih iseljeničkih zajednica i udruga s obzirom na njihovo povijesno i kulturno naslijeđe i status u zemljama iseljenja, Suvremeni motivacijski ciklusi migriranja mladih Hrvatske u kontekstu općih migracijskih procesa u Hrvatskoj – empirijska analiza,

Promocija gospodarskih interesa i kulturnog identiteta Republike Hrvatske u svijetu putem umreženog djelovanja hrvatskih iseljeničkih zajednica i udruga. OCD će aktivno sudjelovati u istraživanjima kroz provedbu anketa i fokus grupa diljem svijeta. Na temelju znanstvenih nalaza sudionici tematske mreže sudjelovati će u izradi smjernica za razvoj javnih politika čiji će društveno-ekonomski efekt u RH biti analiziran i prezentiran široj javnosti u RH i u iseljeništvu. Tijekom provedbe će se provoditi aktivnosti osnaživanja i harmonizacije suradnje kroz koordinacijske sastanke, okrugle stolove, konferencije, edukacije i korištenje informacijsko-komunikacijskih platformi koje će se prilagoditi komunikaciji sudionika tematske mreže iz cijelog svijeta.

IMIN zajedno sa Hrvatskim katoličkim sveučilištem provodi istraživanje dionicu III „Promocija gospodarskih interesa i kulturnog identiteta Republike Hrvatske u svijetu putem umreženog djelovanja hrvatskih iseljeničkih zajednica i udruga.

Stručni projekti

Digitalizacija novina Domovina = La Patria

Financiranje: Ministarstvo kulture

Provodi se u sklopu Nacionalnog programa „Hrvatska kulturna baština“ – Digitalizacija arhivske, knjižnične i arhivske građe Ministarstva kulture.

Novine Domovina = La Patria počele su izlaziti 1908. godine u Punta Arenasu, a 1910. godine mijenjaju ime u Novo Doba. Pod nazivom Domovina = La Patria počinju ponovo izlaziti 1913. u izdanju Kola hrvatskih iseljenika, prvo pod uredništvom Miroslava Tartaglie, a zatim Luke Bonačića Dorčića. Novine su dragocjen izvor za istraživanje hrvatskog iseljeničtva u Južnoj Americi, odnosno Čileu. Njihova se važnost ogleda u tome što su više od drugih novina posvećivale pažnju životu iseljenika, a pojedini prilozi su donosili i pregled povijesti doseljavanja u Južnu Ameriku što ih čini važnim izvorom podataka. Novine su imale ulogu buđenja nacionalne svijesti i očuvanja materinjeg jezika iseljenika, a objavljivani su prilozi bili većinom na hrvatskome jeziku.

Novine Domovina = La Patria dragocjena su hrvatska iseljenička baština i time su važne za hrvatsku kulturu, povijest iseljeničtva te proučavanje vanjskih migracija. Procesom digitalizacije ta će građa postati dostupna znanstvenoj i široj javnosti te time pridonijeti jačanju svijesti o vrijednosti iseljeničke baštine kao dijela hrvatske kulturne i povijesne baštine. Analitička obrada predmetnih novina olakšat će uvid u njihov sadržaj. Dostupnost tih novina važna je za omogućavanje uvida u povijest hrvatskog iseljeničtva i njegovo istraživanje, kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu, ali i uvida široj javnosti o životu i radu naših iseljenika. Tim bi se projektom ujedno i trajno zaštitili fizički primjerci novina. Digitalizacijom novina Domovina = La Patria također bi se nastavilo sa izgradnjom digitalne Zbirke iseljeničkog tiska kao jedinstvene digitalne zbirke stare iseljeničke baštine kao dijela hrvatske kulturne baštine.

Očekivani rezultat projekta bili bi strojno čitljivi svi brojevi godišta 1913., 1914. i 1915. novina Domovina = La Patria s unesenim metapodacima te dostupni u otvorenom pristupu u Repozitoriju Instituta za migracije i narodnosti.

Trajanje projekta do 2022.

